

Hospodářské noviny 10.12.2012

Václav Havel nikdy neztratil víru v nás. A to je ta největší výzva

Madeleine Albrightová

Krátce po nástupu do prezidentské funkce odcestoval Václav Havel do Washingtonu, kde měl přednést projev na společném zasedání obou komor amerického Kongresu. Měla jsem tu čest pomáhat mu s přípravou na toto vystoupení.

Protože měl Havel malé zkušenosti s veřejnými projevy a ve vězení si vypěstoval zvyk vyhýbat se očnímu kontaktu, povolali jsme experta, který měl Havlovi pomoci zlepšit řečnický projev. Prezident však cvičení odmítl, a když vystoupil na pódium před 535 členů Kongresu a začal hovořit, byl jeho projev stále špatný. Vůbec na tom však nezáleželo.

Havel možná nebyl nejelegantnějším řečníkem, ale byl autentický – a také překvapivý. Američané očekávali, že tento revoluční vůdce odsoudí sovětské tyrany, kteří dlouho utiskovali jeho zemi, avšak Havlovým nejnaléhavějším apelem byla žádost, aby Spojené státy pomohly ruskému lidu s jeho vlastním přechodem k demokracii. Konec studené války neoznačil Havel za epochální vítězství, ale místo toho zdůraznil, že před námi leží ještě větší výzva: vytvořit svět, který by utvářela morální zodpovědnost. Nový prezident naprosto jasně zdůraznil povinnosti, které jeden vůči druhému máme. Úzké zájmy všeho druhu, konstatoval Havel, musí ustoupit univerzálním principům. Jeho první projev v Americe, podobně jako jiné jeho projevy předtím i potom, byl velmi idealistický a příliš se nepodobal typickým projevům vedoucích představitelů státu.

Celý článek je uložen v Archivu Knihovny Václava Havla.